

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

α. Λάθος

β. Σωστό

γ. Λάθος

δ. Σωστό

ε. Λάθος

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Οριστέα έννοια: στερεότυπο

Γένος: πεποιθήσεις

Ειδιοποιός διαφορά: ομαδικές, προκατασκευασμένες, αναφέρονται σε έναν λαό, θεσμό, ιδέα, αξία κατά τρόπο μονόπλευρο, σχηματικό και γενικευτικό, σε βαθμό που οι «κρινόμενοι» να εμφανίζουν σημαντικές παραμορφώσεις και στρεβλώσεις ως προς την πραγματική τους εικόνα και κατάσταση

Επιλέγοντας τον παραπάνω τρόπο ανάπτυξης η συντάκτρια επιδιώκει να:

- οριοθετήσει την έννοια του στερεότυπου, ώστε να διαμορφώσει, εξ αρχής, κοινό πλαίσιο αναφοράς με τους αναγνώστες,
- εισάγει τους αναγνώστες στο θέμα που θα αναπτύξει και να πληροφορήσει τους αναγνώστες.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Το ύφος λόγου στο ζητούμενο χωρίο είναι επικριτικό.

Γλωσσικές αναφορές:

Επικριτικό σχόλιο. : *Η γλώσσα, ως μη κοινωνικά αθώα...*

Συνοποδηλωτική χρήση της γλώσσας: *έρχεται να εξυπηρετήσει τις διάφορες σκοπιμότητες...*

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Ο αφηγητής περιγράφει την ήρεμη, ταπεινή ζωή των Εβραίων στα Ιωάννινα παρουσιάζοντάς τους θρήσκους και οικογενειάρχες («είταν όλοι θρήσκοι, ... κανένας δεν δούλευε το Σάββατο... Παντρευόνταν από μικροί κ' ... να πάνε το πρωί στη Συναγωγή τους και να βγούνε τ' απόγευμα να κάνουν περίπατο. Οικογενειακώς»). Αντιμετωπίζουν με αξιοπρέπεια το καχύποπτο βλέμμα των συμπολιτών τους. Δέχονται επικριτικά σχόλια για την εντιμότητά τους καθώς τους αποδίδονται αδικήματα που δεν έκαναν («λέγανε γι' αυτούς πολλά και διάφορα πράγματα. Τους φορτώναν ένα σωρό κουσούρια, κακίες κι αδυναμίες») και σκληρούς χαρακτηρισμούς όπως «ράτσα τιποτένια και βρώμικια... παλιόβριους και τσιφούτηδες». Τους θεωρούν αναίτια κατώτερους («σαν ανθρώπους παρακατιανούς») και τους πολεμούν με τον τρόπο τους («Ουβριέ, παλιόβριε, πού 'ν' η κότα πόκληψες»). Φαίνεται ότι η παραδοσιακή κοινωνία των Ιωαννίνων δεν μπορεί να δεχτεί το καινούριο και αρνείται να εγκαταλείψει τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις της. Γι' αυτό τον λόγο δυσπιστεί, περιφρονεί και αποστρέφεται το διαφορετικό.